

Educatiestrategie 2020/2021

**Leer mee, doe mee
en beleef mee!**

Samen brengen wij het Nationaal
Park dichterbij.

Inhoud

1. Achtergrondinformatie

2. De educatiestrategie

- Stap 1: Het verhaal van het Nationaal Park
- Stap 2: Doelgroep & doelstellingen
- Stap 3: Inventarisatie bestaand aanbod
- Stap 4: De belevingspyramide invullen

3. Implementatie van de strategie

- Stap 5: Goede samenwerking tussen de uitvoerende partijen
- Stap 6: Kwaliteit bewaken
- Stap 7: Monitoren

1

Achtergrondinformatie

De opdracht aan IVN

Ontwikkel een integraal en gedragen educatieplan voor het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, dat voldoet aan de nieuwe standaard, bijdraagt aan de ambities van het Nationaal Park en (uit)gedragen wordt door partners die zich met educatie bezig houden.

Uitgangspunten

**Bouwt voort op
reeds bestaande
plannen**

**Niet zozeer nieuwe
activiteiten, maar faciliteren
een strategischer invulling
van de bestaande
activiteiten.**

**Partners worden
betrokken bij de ontwikkeling
en uitvoering van het
educatieplan.**

**Voldoet aan criteria
Nationaal Park nieuwe stijl**

Het educatieplan 20/21 – de totstandkoming

We vinden het wiel niet opnieuw uit, maar bouwen voort op bestaande documenten, plannen en strategieën.

- Samen met de expertgroep bestaande uit marketing-, communicatie- en Educatie-experts van het Nationaal Park, RBT, IVN en de TBO's.
- Met behulp van interviews met diverse stakeholders die betrokken zijn bij het Nationaal Park.
- Met een gedreven klankbordgroep bestaande uit breed scala aan 'streekholders'

Nationale Parken nieuwe stijl

- Het Nationaal Park verhaal - in 1 zin
- Verbinding met bredere, maatschappelijke thema's
- Verwondering als basis
- Kernidentiteit in de klantreis (interpretation)
- Focusdoelgroepen benoemen
- 'Streekholders' betrokken
- Doorvertaling van belevingspyramide
- Structurele klantevaluatie en verbetering

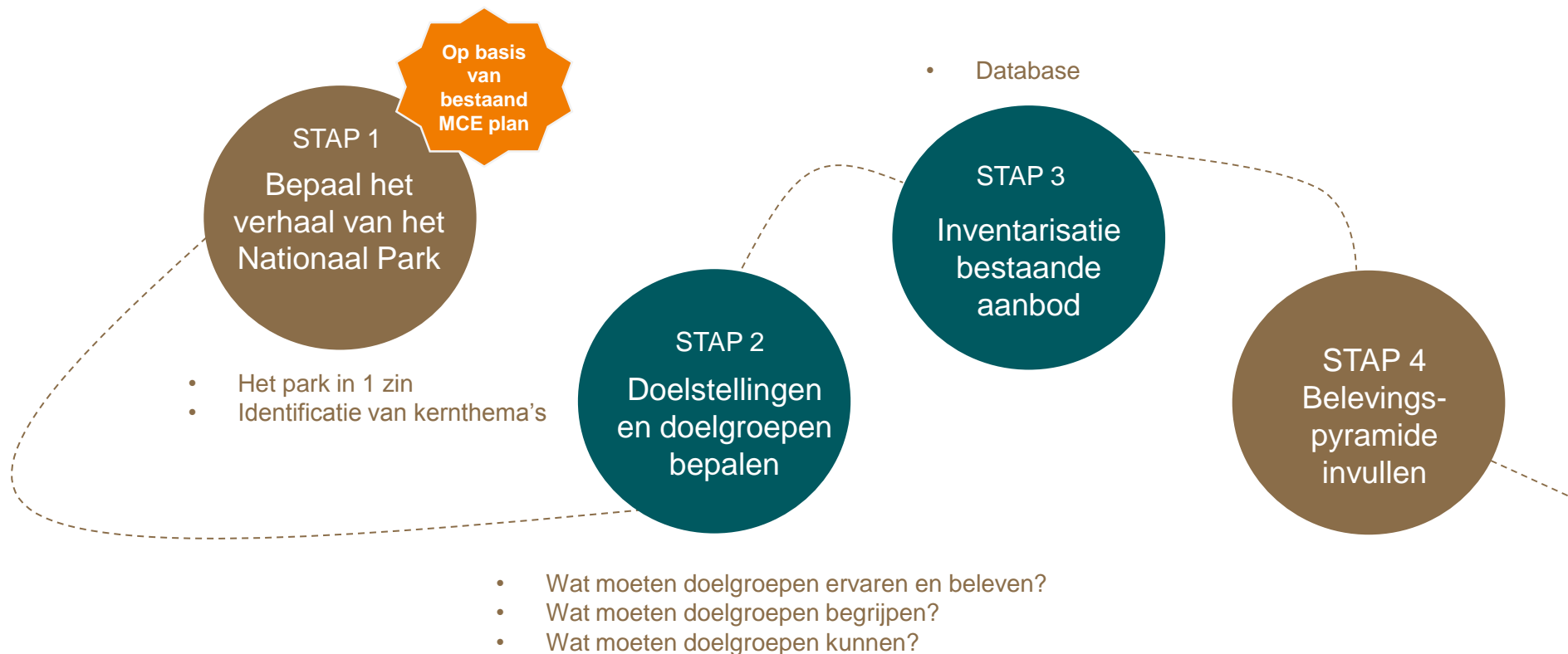

De educatiestrategie

De educatiestrategie

Stap 1: Bepaal het verhaal van het Nationaal Park

Kernboodschap Nationaal Park

150.000 jaar geleden stuwden ijs en water massa's aarde en stenen op en vormden zo De Heuvelrug midden in Nederland. Dit unieke erfgoed, zowel landschappelijk als cultuurhistorisch, is inmiddels een Nationaal Park dat zich uitstrekt van het Gooimeer tot aan de Grebbeberg. Door haar ligging en schoonheid is de Utrechtse Heuvelrug al eeuwenlang een plek waar mensen tot rust komen en nieuwe energie krijgen. Rijke stedelingen bouwden niet voor niets juist hier hun buitenplaatsen.

Op de Heuvelrug sta je in het grootste bos van de Randstad en heb je uitzicht over het rivierlandschap. Hier is de geschiedenis overal voelbaar. Door de vele landgoederen en kastelen en ook door de grote militaire betekenis die het gebied heeft gehad. Vanuit de steden en dorpen loop je zo de natuur in. Het gebied is een toonbeeld van de wijze waarop natuur, cultuur en economie kunnen samengaan en waar een klein land als Nederland trots op is! De mensen op de Utrechtse Heuvelrug, van landgoedeigenaren tot ondernemers en bewoners, zijn van oudsher sterk betrokken bij het gebied en dat voel je in alles. Zij koesteren de historie en zorgen er tegelijkertijd voor dat iedereen de Heuvelrug op zijn manier kan beleven. Of je nu komt voor een rustige wandeling, avontuurlijke mountainbiketocht of om je te verdiepen in een onderdeel van de Nederlandse historie. Welkom in ons Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

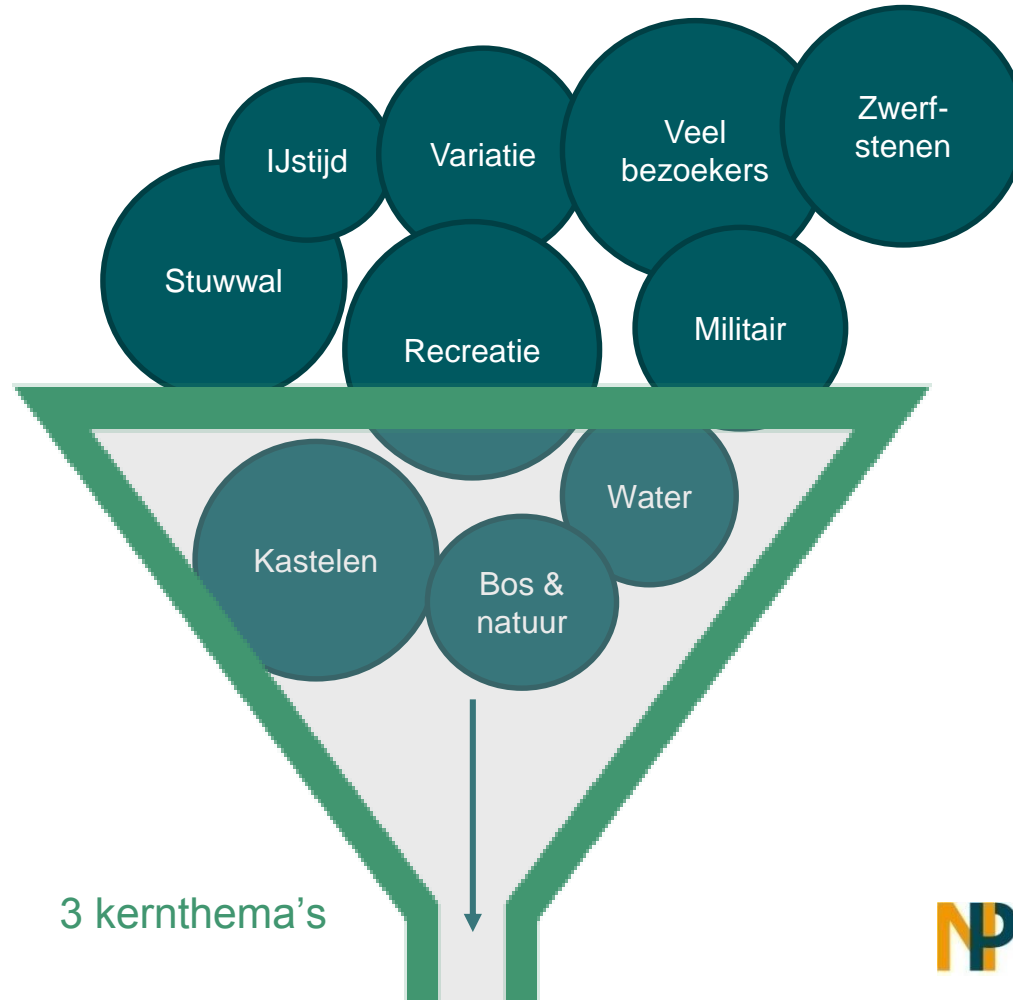
A serene landscape at sunrise. The sun is low on the horizon, creating a bright glow and long shadows. Several trees are silhouetted against the light, with their reflections visible in a stream that flows through the scene. The ground is covered in grass and low-lying vegetation, and a light mist hangs in the air.

Nationaal Park in een zin

Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

Bron van natuur & cultuur

Associaties bij het Nationaal Park

Thema 1: Divers landschap

Nergens in Nederland vind je zo veel verschillende landschappen en ecosystemen op zo'n klein oppervlakte. De basis van de diversiteit ligt in de geologische ontstaansgeschiedenis: IJs, wind, water vormden het landschap van de Heuvelrug.

GEOPARK HEUVELRUG i.o.

Amerongse Bovenpolder

Thema 2: Cultuurhistorie

Sinds de mens er is passen we het landschap aan en maken er gebruik van. Dit is nog altijd herkenbaar in zowel het materiële erfgoed, zoals huizen, kastelen, landgoederen en militaire bouwstukken, en in het (immateriële) erfgoed zoals de raatakkers, bomenlanen, grafheuvels en schaaпsherders.

Grebbeberg

Thema 3: Natuur & economie

De Utrechtse Heuvelrug is het grootste groeiende natuurgebied van Nederland en ligt in een dichtbevolkt en verstedelijkt gebied. Met de natuur als basis, biedt het Nationaal Park mogelijkheden voor de economische ontwikkeling en gezond stedelijk leven.

Stap 2: doelgroepen en doelstellingen

Doelgroepen

- A. Kinderen (0-12)
- B. Bewoners
- C. Bezoekers
- D. Sporters
(mountainbikers, hardlopers, wandelaars)
- E. Groene, actieve jongeren

Doelstelling

Mensen die wonen, werken en recreëren in het NP zijn zich bewust van de waarde van natuur, landschap en erfgoed op de Utrechtse Heuvelrug en werken mee aan de bescherming van de omgeving.

De unieke waarde van het landschap krijgt een plaats in het hoofd, hart en handen van mensen. Dit doen we door:

- Doelgroepen in staat te stellen om een bijzondere, onvergetelijke natuurervaring op te doen.
- Doelgroepen kennis te laten maken met de waarden van het nationaal park en weten hoe die te beschermen voor huidige en toekomstige generaties. (handelingsperspectieven).

De doelstelling meetbaar maken

Doel	Doelgroep	Indicator per eind 2021	
Mensen die wonen, werken en recreëren in het NP zijn zich bewust van de waarde van natuur, landschap en erfgoed op de Utrechtse Heuvelrug en delen de verantwoordelijkheid er voor te zorgen.	Kinderen (0-12)	1.1	10 basisscholen nemen deel aan een van de educatieactiviteiten in het NP, met behulp van programma's als NatuurWijs.
		1.2	1000 kinderen nemen buiten school om deel aan een educatie-activiteit binnen het NP
	Bewoners	2.1	150 bewoners nemen deel aan het project Heuvelrugtuinen
		2.2	75 (recreatie)ondernemers dragen het verhaal van het NPUH uit
		2.3	250 bewoners zijn actief binnen de Heuvelrugalliantie
		2.4	Het aantal Natuurvrijwilligers binnen NPUH is toegenomen met 10%
		2.5	500 volwassen bewoners nemen deel aan een educatie-activiteit binnen het NP

De doelstelling meetbaar maken

Doel	Doelgroep	Indicator per eind 2021	
Mensen die wonen, werken en recreëren in het NP zijn zich bewust van de waarde van natuur, landschap en erfgoed op de Utrechtse Heuvelrug en delen de verantwoordelijkheid er voor te zorgen.	Bezoekers	3.1	25% van de bezoekers aan het NP, is zich bewust is van hun invloed op de omgeving
		3.2	Het aantal geregistreerde overtredingen binnen het NP is met 25% gedaald
		3.3	1000 personen ervaren het Nationaal Park op afstand (= buiten de grenzen van het NP of gewoon vanuit huis)
	Sporters (mountainbikers, hardlopers, wandelaars)	4.1.	20.000 Sporters in het NP komen in aanraking met het verhaal van het NP
		4.2	25% van de bewoners begrijpt dat sporten in de natuur bijdraagt aan een goede gezondheid
	Groene, actieve jongeren	5.1	100 jongeren nemen deel aan een educatieactiviteit in het NP
		5.2	Jongeren organiseren minimaal 1 een educatieactiviteit voor jongeren binnen het NP

Stap 3: inventariseer het bestaande aanbod

Stap 3: Inventarisatie bestaand aanbod

Educatiemiddelen in Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

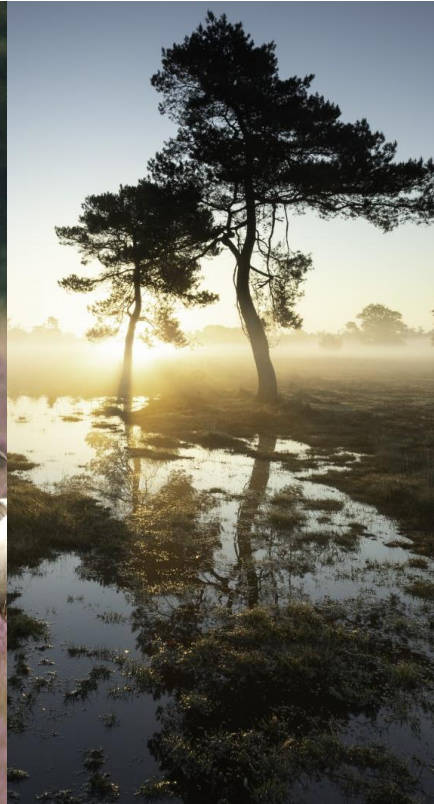
In Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug valt oneindig veel te leren en te beleven. Dat is allemaal dankzij de vele aanbieders en -uitvoerders van educatiemiddelen*.

Door het formulier hieronder als aanbieder in te vullen, draag je bij aan het totaaloverzicht van educatie op de heuvelrug. Zo weten we van elkaar wat er speelt en waar er nog kansen liggen. Bovendien wordt jouw educatieaanbod dan uitgelicht op de [website](#) van het Nationaal Park, die jaarlijks zo'n 120.000 unieke bezoekers trekt. Mooie promotie dus!

**Met 'educatiemiddelen' bedoelen we alle producten, (publieks)activiteiten, lesmaterialen en evenementen die bijdragen aan de brede [educatiedoelstelling van het Nationaal Park](#).*

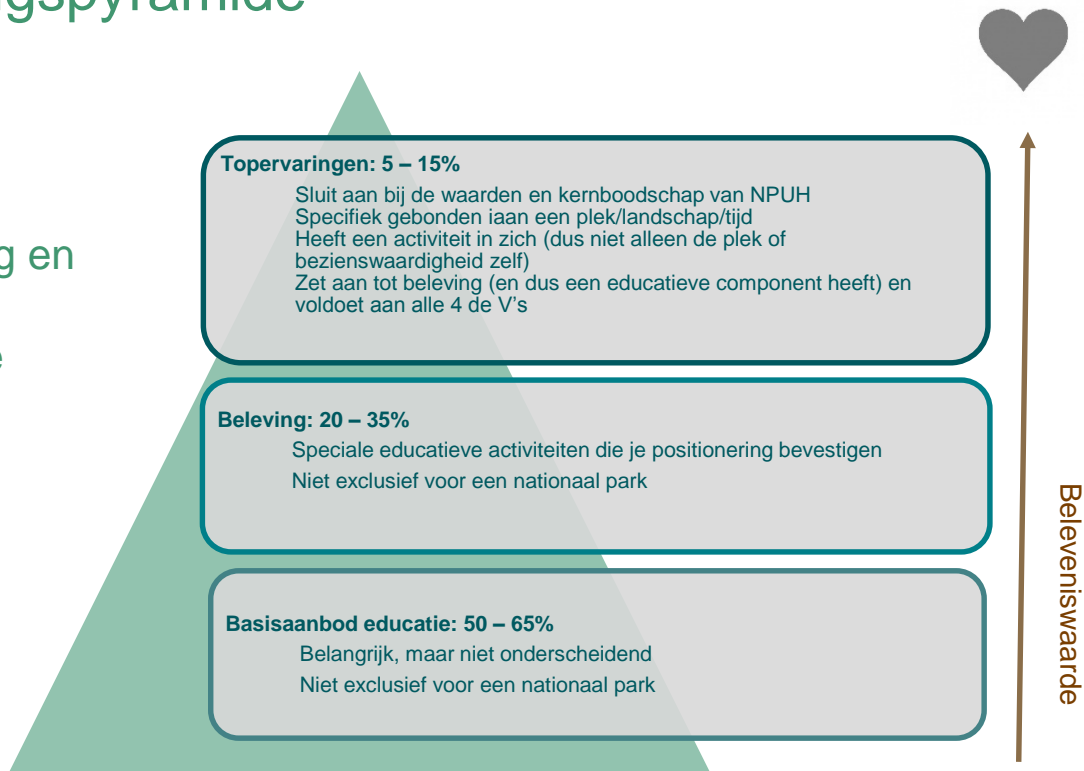
- Er is een database ontwikkeld voor inventarisatie educatieactiviteiten.
- Betrokken partijen worden verzocht deze in te vullen en waar mogelijk te verbinden aan een van de drie kernthema's van het park.

Stap 4: Invullen van de belevingspyramide

Toelichting op de belevingspyramide

In de belevingspyramide staan verschillende typen educatieve activiteiten, afgestemd op de vraag en de doelgroep. Des te hoger in de pyramide de beleving staat, des te hoger de beleveniswaarde.

Gebruik van de belevingspyramide

- De belevingspyramide is evenwichtig gevuld
- Er bestaat geen hiërarchie tussen de verschillende typen activiteiten in de pyramide
- De educatieactiviteiten in de pyramide bieden ruimte voor minstens één van de 4 V's (zie toelichting op de volgende slide).

De vier V's

Verwonderen

Verwondering kan leiden tot nieuwsgierigheid en 'willen begrijpen' en dit is bij uitstek het vertrekpunt om vol enthousiasme te leren.

Vrij zijn

Iedereen mag en kan meedoen, maar het is niet verplicht. En wat ze gaan doen is aan henzelf.

Verrijken

De ervaringen van de bezoekers worden verrijkt door toevallige en georganiseerde ontmoetingen. Ontmoetingen met natuur, erfgoed en mensen.

Verbinden

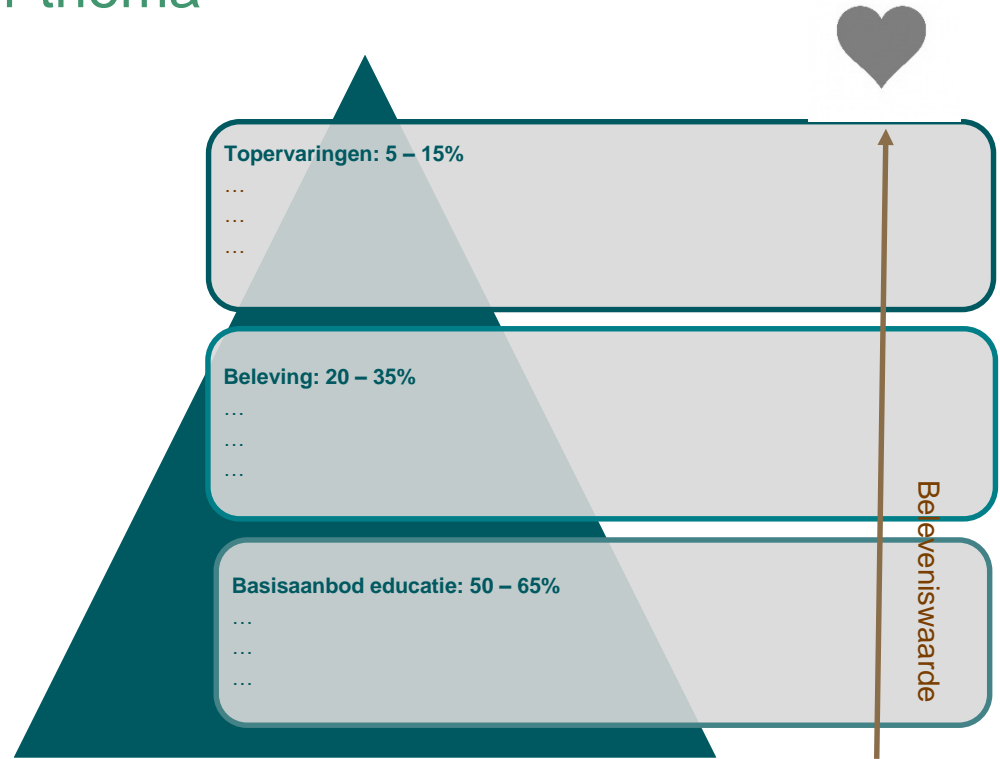
Bezoek aan een Nationaal Park staat niet op zichzelf. Iedere bezoeker moet de mogelijkheid hebben om een volgende stap te zetten in haar of zijn opgedane enthousiasme voor de natuur

Invullen belevingspyramide per thema

Na het uitvoeren van de inventarisatie in stap 3 vullen we per thema de belevingspyramide in.

Daaruit volgt:

- Voor welke delen er nog geen educatieve activiteiten zijn
- Wat er nodig is aan nieuwe educatieve activiteiten om de pyramide compleet te maken.
- Een educatie-activiteitenplan voor de komende 2 jaar.

Implementatie van de strategie

Implementatie van de educatiestrategie

- Inzichtelijk maken en houden wie wat doet
- Klankbordgroep faciliteren

Vragen?

Leer mee, doe mee, beleef mee!

Elies Arps
IVN Natuureducatie
e.arps@ivn.nl
info@np-utrechtseheugelrug.nl

www.np-utrechtseheugelrug.nl